

Raaseporin kaupunki, Skogby asemakaavoitus

Toimeksiantaja: Skogby Strand Ab

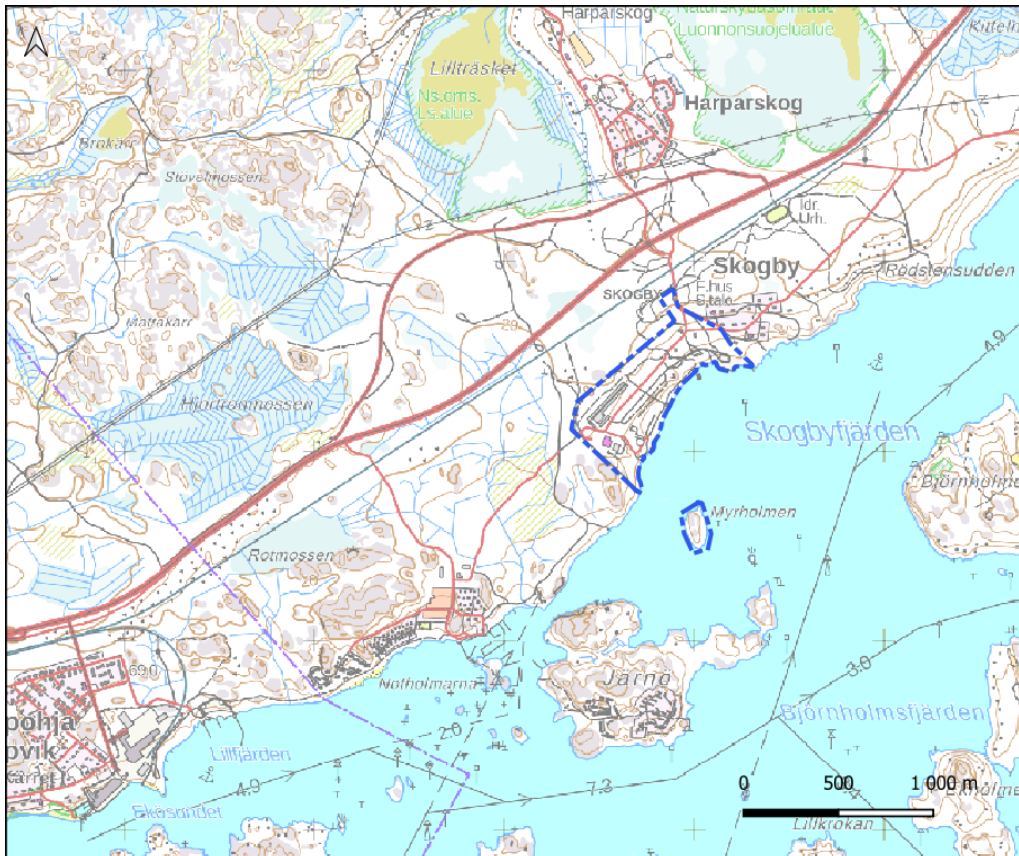
Lausunto Myrholmen luonnosta

1 Johdanto

Tämän luontolausunnon tavoitteena on arvioida luontoselvityksen tarvetta Raaseporin kaupungin Skogbyn edustalla sijaitsevalla Myrholmenin saarella. Myrholmen sijaitsee noin 260 metriä mantereesta Tammisaareen johtavan veneväylän länsipuolella, Järnön pohjoispuolella ja Björnholmenin länsipuolella. Saaren pinta-ala on noin 2,1 hehtaaria. Tämä luontolausunto liittyy Skogbyn asemakaavoituksen suunnitelmaan, johon lisättiin Myrholmenin saari kesällä 2023.

Työ perustuu asiakirjalähteisiin ja syksyllä 2023 otettuihin valokuviin (72 kuvaa, Fredrik Lindberg 26.9.2023).

Toimeksiantajan yhteyshenkilönä on toiminut arkkitehti Fredrik Lindberg Arkitekturum Oy:stä. Työn on tilannut Skogby Strand Ab. Luontolausunnon maastotyön ja raportin on tehnyt biologi, FM Susanna Pimenoff Luontotieto Keiron Oy:stä. Raportin valokuvat ovat Lindbergin ottamat.

Kuva 1 Selvitysalueen sijainti esitetään sinisellä katkoviivalla. Myrholmenin saari on mantereen puoleisen selvitysalueen eteläpuolella ja Järnön pohjoispuolella.

2 Saaren yleiskuvaus

Keskikokoisessa kalliosaaressa kasvaa havupuuvältaista sekametsää. Luontotyyppi voidaan luokitella lähinnä kalliometsäksi, koska välisaaristossa sijaitsevalle puustoiselle kalliosaarelle ei ole omaa luokkaa. Pintamaa vaikuttaa niin ohuelta, ettei metsää voi luokitella kangasmetsäksi. Kalliopaljastumia on saarella useita, josta korkein on pohjoisreunassa ja se yltää lähes rantapuiden latvoihin. Rantakalliot ovat melko jyrkästi viettäviä, jääkauden muovaamia ja uurteisia. Pohjoiskärjen kallio on laakeampi. Kallioiden välissä on hyvin pienialainen hiekkaranta, jossa kasvaa harvakseltaan saaraa.

Kuva 2 Kalliorantaa ja kalliopaljastumia näkyy saaren pohjoisreunasta merelle päin.

Kuva 3 Kalliorantaa monipuolista hyvin pienialainen hiekkaranta, joka on kasvipeitteinen.

Metsä on puustoltaan luonnontilaisen kaltaista ja melko tiheää. Mänty ja kuusi muodostavat valtaosan puustosta, jonka seassa on muutama koivu ja pihlaja. Puusto on rakenteeltaan kerroksellista, eli vanhojen mäntyjen lisäksi seassa kasvaa myös nuoria tai keskikoisia kuusia tai mäntyjä. Saarella on yksittäisiä koivuja ja pihlajan vesoja. Jotkut männyt näyttävät hyvin vanhoilta, vaikka ovat jääneet lyhyiksi ja kitukasvuiksi. Tiheän puuston takia puiden taimia on vähän. Puusto vaikuttaa kitukasvuiselta.

Pensaita on niukasti, lähinnä harvakseltaan katajaa valoisammissa paikoissa. Kiuvuuden ja karuuden takia aluskasvillisuus on vähälajista, sen sijaan maata peittää paksu karikekerros. Varvuista saarella esiintyy puolukkaa ja mustikkaa, kalliokohdissa myös kanervaa. Muuta havaittua lajistoa ovat kallio-imarre ja metsälauha. Sammalkerros vaikuttaa melko yhtenäiseltä ja paksulta, jossa yleisiä lajeja ovat seinäsammal, kerrossammal ja jokin kynsisammal. Kallioilla on myös muita karun kallon sammallajeja, heinää ja vähäisesti poronjäkälää ja rupijäkälää.

Lahopuuta saarella on tavanomaista huomattavasti enemmän. Mäntykeloja havaittiin valokuvista useita, mutta näiden lisäksi on kaarnan osittain karistaneita mäntyjä ja kuusia pystypuina. Kelot ovat kitukasvuisia ja eri paksuisia, mutta ne näyttävät vanhoilta. Valokuvista löytyi ainakin yksi koloja täynnä oleva koivupötkelö. Maapuuna esiintyy runsaasti myös vanhoja ja kaatuneita keloja ohuempia kuusen ja

männyn riukuja. Maapuut ovat keskimäärin 10-25 cm halkaisijaltaan rinnanympäryksen kohdalla, mutta seassa on myös tukkipuuta (halkaisija noin 40 cm). Arviolta lahpuuta on 20-40 m³/ha, mikä on moninkertainen lahpuumäärä verrattuna tavomaisen talousmetsään (0-5 m³/ha). Lahpuujatkumo arvioidaan kohtalaiseksi, koska vanhimpia lahoasteita ei valokuvista onnistuttu havaitsemaan. Valokuvista ei onnistuttu havaitsemaan kääpiä. Niitä silti varmasti esiintyy, mutta saaristossa kääpälajisto vaikuttaa olevan ehkä kelojen kovuuden ja ääriolosuhteiden takia niukempi kuin mantereen metsissä.

Kuva 4 Lahpuuta on runsaasti eri-ikäisiä puita kasvavassa metsässä.

Kuva 5 Koivupötkkelössä on useita koloja, jossa voi pesiä pikkulintuja tai ehkä vesilintuja.

Meri on tuonut rannan tuntumaan jonkun verran romuja ja merimerkkien tukirakennelmaa. Pohjoisella kalliolla on muutama muovituoli nuotion äärellä, jossa on poltettu saaren kelojuuta. Muuta virkistyskäytön merkkiä ei valokuvista havaittu.

3 Johtopäätökset ja suositukset

Valokuvatarkasteluun perustuvassa arvioinnissa Myrholmen vaikuttaa rakennepiirteiltään tavanomaiselta länsi-uusimaalaiselta kallioiselta metsäsaarelta. Saaren metsä on kuitenkin luonnontilaisen kaltainen ja lahopuurikas. Rungas lahopuu ja kohtalainen lahopuujatkumo tarjoaa elinympäristön monelle lahopuusta riippuvaiselle seuralajille, joista moni on Suomessa uhanalainen. Kasvillisuus on Länsi-Uudenmaan saaristolle tyypillisesti vähälajinen. Saari on rakentamaton, mutta sitä käytetään virkistykseen nuotiopaikasta päätellen.

Kuva 6 Saaren pohjoisosassa on nuotiopaikka.

Kuva 7 Iäkkäässä, mutta kitukasvuisessa kalliometsässä on runsas sammalpeite.

Johtopäätöksenä totean, että luontoarvojen tarkempi selvittäminen on suositeltavaa paikan päällä tehtävällä luontokartoituksella. Luontoselvitykseen on suositeltavaa sisällyttää saaristolinnuston laskennasta erityisesti haahkan ja muiden vesilintujen pesiminen sekä pesien sijainnit. Mikäli saarella on runsas vesilinnusto, tulee mahdollinen rakentaminen todennäköisesti vaikuttamaan parimäärää laskevasti. Vaikutus riippuu rakennuspaikkojen sijoittelusta ja ihmisten oleskelusta johtuvien häiriöiden määrästä. Mikäli saarella vieraillee säännöllisesti pesintöjä tuhoavia vieraslajeja eli supikoiraa ja minkkiä tai luontoon kuuluva merikotka, on mahdollista, että vesilinnusto on hyvin niukka.

Luontotyypit ja kasvilajisto voidaan kartoittaa lintulaskennan yhteydessä kesällä, mutta valokuvien perusteella kartoitus ei todennäköisesti tuo paljon uutta tietoa. Sen sijaan suosittelen mittaamaan lahopuumäärää esim. silmämääräisellä arviointimenetelmällä. Samalla kannattaa kartoittaa lahopuun jakautumista saaren eri osissa, josko jokin osa on lahopuurikkaampi kuin jokin toinen. Lahopuulla eläviä kääpiä suositellaan tarkasteltavaksi ainakin yleispiirteisellä tasolla, jotta selviäisi onko saarella potentiaalia arvokkaalle lajistolle ja tarkemman kartoituksen tarvetta.

Helsingissä 29.1.2024

Susanna Pimenoff

biologi FM, luontokartoittaja (eat)

Luontotieto Keiron Oy (y-tunnus 1876817-3)

Kutomotie 18, 00380 Helsinki

susanna.pimenoff@keiron.fi